

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/93/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2514205519
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Valentová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2514205519.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci navrhovateľa: P. W., nar. X.X.XXXX, bytom Q., X. P. XXX/X, zastúpeného spoločnosťou: JUDr. Roman Kvasnica, advokát, s.r.o., so sídlom Piešťany, Sad A. Kmeťa 24, IČO: 36 866 598, proti odporcovi: GERANIUM s.r.o., so sídlom Vrbové, Semenárska 1, IČO: 31 436 471, v konaní o zaplatenie 5 138,91 Eur s príslušenstvom, o návrhu navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany č.k. 5C/151/2014-20 zo dňa 22.12.2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa m e n í tak, že nariaďuje predbežné opatrenie, ktorým odporcovi ukladá nenakladať so stavbou súpisné číslo XXX, postavenou na pozemku parcelné číslo 2151 v katastrálnom území Q., zapísanou Okresným úradom Piešťany na liste vlastníctva číslo XXXX vedenom pre obec a katastrálne územie Q. a to najmä tak, že ju nescudzí, nedá do nájmu, nezaťažuje vecným bremenom, záložným právom a nevloží ju ako vklad do obchodnej spoločnosti alebo inej právnickej osoby.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením prvostupňový súd návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 102 ods. 1, § 75 ods. 1, 6, 8, § 76 ods. 1 písm. f) a § 145 O.s.p. Vychádzal z konštatovania, že odporca ako vlastníka je v zmysle ustanovenia § 123 Občianskeho zákonníka v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním. Vlastnícke právo je najvýznamnejším vecným právom, definíciu ktorého obsahuje priamo zákon, pričom definovanie práv vlastníka platí pre každého vlastníka. Vlastnícke právo požíva obzvlášť silnú ochranu, pri jeho uplatňovaní sa vychádza zo zásady nedotknuteľnosti a k jeho nútenému obmedzeniu môže dôjsť len v odôvodnených prípadoch a výnimočne. V uvedenom prípade by mal podľa navrhovateľa súd zakázať odporcovi nakladať s jeho nehnuteľnosťou, čím chce dosiahnuť, aby v prípade úspešnosti v spore bolo možné vymôcť jeho pohľadávku vo výške 5 138,91 Eur. Súd bol toho názoru, že vzhľadom k výške žalovanej sumy je navrhované predbežné opatrenie neprimerané, keď bez vážneho dôvodu by zasiahlo do práv odporcu ako vlastníka stavby, ktorej hodnota je nepochybne oveľa vyššia. Navyše navrhovateľ sa v žalobe domáha zaplatenia sumy bezdôvodného obohatenia vo forme náhrady vo výške obvyklého nájomného, vychádzajúc z nájomného 0,09 Eur za 1 m² za mesiac, ktorú sumu ničím nezdôvodnil ani nepodložil, takže ak by aj reálne bolo k bezdôvodnému obohateniu došlo (čo zatiaľ nie je preukázané, pretože odporca sa k návrhu na začatie konania nemal možnosť vyjadriť a prípadne predložiť dôkazy preukazujúce opak), výška skutočného bezdôvodného obohatenia odporcu nie je nijako ustálená a nie je vylúčené, že v prípade, ak súd naozaj vznik bezdôvodného obohatenia zistí, jeho výška bude ešte nižšia než uplatnená suma. Navyše, a to bez ohľadu na existenciu vyššie uvedených okolností vydaniu predbežného opatrenia bráni skutočnosť, že z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nič zatiaľ nenasvedčuje tomu, že by odporca reálne vyvíjal aktivity, smerujúce k scudzeniu stavby súpisné č. 361, keď navrhovateľ iba preukázal, že odporca svoje ostatné nehnuteľnosti predal v apríli 2013, čo je však pred viac ako rokom a pol a niet žiadnych indícií, že by odvtedy podnikal kroky na

scudzenie aj dotknutej nehnuteľnosti. Pokiaľ by bol vlastníkom nehnuteľnosti - odporca, za týchto okolností bez preukázania reálneho nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy obmedzený v nakladaní so svojím vlastníctvom na dobu do skončenia konania vo veci samej (čo môže trvať aj niekoľko rokov) došlo by k neprimeranému a nedôvodnému zásahu do jeho vlastníckych práv a preto súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol pre neosvedčenie dôvodov, pre ktoré by navrhovaná predbežná úprava bola nevyhnutná.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie prostredníctvom právneho zastúpenia navrhovateľ, v ktorom uviedol, že uznesenie napáda v celom rozsahu jeho výrokovej časti z dôvodu, že toto rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávne zisteného skutkového stavu, ako aj z nesprávneho právneho posúdenia veci a navrhol odvolaciemu súdu napadnuté uznesenie zmeniť a nariadiť navrhované predbežné opatrenie. Poukázal na to, že odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho skutkového záveru o hodnote nehnuteľnosti, ktorej sa má navrhované predbežné opatrenie týkať s tým, že súd prvého stupňa bez akéhokoľvek vykonávaného dokazovania dospel k nesprávne skutkovému záveru, že hodnota stavby odporcu má nepochybne oveľa vyššiu hodnotu, ako je uplatnená pohľadávka. Stavba odporcu môže mať síce vyššiu hodnotu, ako je uplatnená pohľadávka, avšak nejde o oveľa vyššiu hodnotu. Tu je potrebné uviesť, že len v prípade, ak má majetok dlžníka vyššiu hodnotu ako je jeho záväzok v omeškaní, ktorý dobrovoľne neplní, existuje reálna možnosť plného uspokojenia veriteľa v exekučnom konaní. Exekučné konanie totiž so sebou nesie i trovy exekútora, ktoré sa primárne hradia z majetku dlžníka. Odvolaním napadnuté uznesenie vychádza aj z nesprávneho právneho záveru, že nariadeniu predbežného opatrenia bráni skutočnosť, že nič nenasvedčuje tomu, že by odporca reálne vyvíjal aktivity k scudzeniu predmetnej nehnuteľnosti. Predloženými listinami bolo preukázané, že odporca sa v minulosti zbavil takmer všetkého svojho nehnuteľného majetku a to predajom svojmu prokuristovi, pričom si ponechal len jednu stavbu. K takémuto spôsobu prevodu majetku, ako zvolil v minulosti, nie je potrebné, aby vyvíjal akúkoľvek aktivitu navonok, o ktorej by sa on ako veriteľ mohol dozvedieť. Ak sa odporca rozhodne zbaviť svojho jediného majetku rovnakým spôsobom, teda že ho prevedie svojmu prokuristovi, o tomto prevode sa môže reálne dozvedieť až v okamžiku, keď bude uskutočnený. Je preto názoru, že konanie odporcu, ktorým sa v minulosti zbavil svojho ostatného nehnuteľného majetku, i keď tomu bolo už takmer pred dvoma rokmi, odôvodňuje nariadenie takéhoto predbežného opatrenia, ako sa podaným návrhom domáha. V posudzovaných veciach zisťuje reálne nebezpečenstvo, že odporca sa bude snažiť vyhnúť plneniu svojho záväzku voči nemu z titulu bezdôvodného obohatenia tak, že sa zbaví jediného nehnuteľného majetku, z ktorého by mohla byť jeho pohľadávka uspokojená.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné, v dôsledku čoho sú splnené podmienky aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa s použitím ust. § 220 O.s.p. zmenil a návrhu navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným uplatnenou odvolacou argumentáciou navrhovateľa bolo posúdiť splnenie zákonných podmienok vyplývajúcich z ust. § 74 a nasl., resp. § 102 O.s.p. pre nariadenie navrhovaného predbežného opatrenia.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ sa podaným návrhom vo veci samej domáha, aby súd zaviazal odporcu zaplatiť mu pohľadávku vo výške 5 138,91 Eur titulom bezdôvodného obohatenia na tom skutkovom základe, že odporca bez právneho dôvodu užíva jeho pozemok parc. č. 2151 v kat. území Q. tým, že má na ňom umiestnenú stavbu, pričom za užívanie pozemku doposiaľ navrhovateľovi nezaplatil. Z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyplýva, že v súčasnosti má byť stavba súpisné č. XXX jediným zisteným majetkom odporcu, z ktorého by mohla byť uspokojená pohľadávka uplatnená v tomto konaní. Navrhovateľ poukázal aj na to, že odporca vlastnil aj iný nehnuteľný majetok, ktorý previedol na svojho prokuristu JUDr. Mgr. G. F., čo vyplýva z listu vlastníctva č. XXXX vedeného Okresným úradom Piešťany pre obec a katastrálne územie Q., a to kúpnu zmluvou zo dňa 19.3.2013, pričom všetky prevádzané pozemky len pár dní pred týmto prevodom nadobudol odporca kúpnu zmluvou zo

dňa 18.1.2013 od Slovenskej republiky, táto zmluva tvorí prílohu návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Podľa navrhovateľa, keďže odporca nemá iný zistiteľný majetok ako je stavba súpisné číslo XXX, keď svoj ostatný nehnuteľný majetok previedol na svojho prokuristu, tu existuje dôvodná obava, že bez dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania bude výkon súdneho rozhodnutia v tejto veci ohrozený, resp. úplne znemožnený. Bez dočasného obmedzenia práva odporcu s touto stavbou nakladať nebude možné pohľadávku uplatnenú návrhom vo veci samej vymôcť v exekučnom konaní.

V zmysle § 74 ods. 1 O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia mohol byť ohrozený.

Podľa § 102 ods. 1 O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov ..., súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie ...

Podľa § 75 ods. 1 O.s.p. predbežné opatrenie súd zásadne nariadi na návrh, ktorý musí obsahovať náležitosti podľa ods. 2 tohto ustanovenia.

V zmysle § 75 ods. 6 O.s.p. súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania, pričom o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov (ods. 8 cit. ust.).

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p. súd môže predbežným opatrením nariadiť účastníkovi, aby niečo vykonal, niečo sa zdržal, alebo niečo znášal a podľa písm. e), aby nenakladal s určitými veci alebo právami.

Podľa § 77 ods. 1 O.s.p. predbežné opatrenie zanikne ak žalobca nepodal v súdom určenej lehote návrh na začatie konania (písm. a), sa návrhu vo veci samej nevyhovelo (písm. b), sa návrhu vo veci samej vyhovelo a uplynulo 30 od vykonateľnosti rozhodnutia vo veci (písm. c), a uplynul určený čas po ktorý malo trvať (písm. d). Predbežné opatrenie súd zruší ak pominú dôvody pre ktoré bolo nariadené (ods. 2 cit. ust.).

Jedným zo zabezpečovacích prostriedkov v občianskom súdnom konaní je inštitút predbežného opatrenia. Predbežné opatrenie slúži dočasnému zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv účastníkov konania a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Z charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie, čo pre krátkosť času zvyčajne ani nie je dobre možné. Je však nutné, aby boli splnené základné predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia a to buď potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo existencia reálnej obavy, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Súdna prax vyžaduje i naplnenie podmienky, že predbežným opatrením sa nesmie vytvoriť nenávratný, nenapraviteľný stav v právnych vzťahoch účastníkov, ani že v dôsledku predbežného opatrenia nevznikne neprimeraná ujma účastníkovi, teda že ujma povinného nesmie byť neprimeraná výhode, ktorú nariadením predbežného opatrenia získa druhá strana. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené (teda nemusia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ale i osvedčenie, že je dané nebezpečie bezprostredne hroziacej ujmy.

Navrhovateľ podaným návrhom sleduje odstránenie obavy ohrozenia budúceho výkonu súdneho rozhodnutia. Pokiaľ ide o splnenie prvého z predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia a to osvedčenie návrhom na začatie konania uplatňovaného nároku navrhovateľa na zaplatenie pohľadávky titulom bezdôvodného obohatenia, keďže odporca užíva pozemok vo vlastníctve navrhovateľa, na ktorom je postavená jeho stavba (nepochybne to vyplýva z predložených listov vlastníctva), by bolo predčasným a neodôvodneným v tomto štádiu konania tvrdiť, že tento nárok navrhovateľa je očividne vylúčený. Odvolací súd je preto toho názoru, že prvý z predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia, a to osvedčenie nároku navrhovateľa uplatňovaného návrhom na začatie konania, je daný.

Odvolačný súd je tiež toho názoru, že v danom prípade bola splnená i druhá zo základných podmienok pre nariadenie predbežného opatrenia, a to osvedčenie, že je dané nebezpečie bezprostredne hroziacej ujmy právam navrhovateľa. V konaní bolo totiž pripojenými listinnými dôkazmi navrhovateľa osvedčené, že odporca, už len ako vlastník stavby postavenej na pozemku odporcu, podľa zápisu v katastri nehnuteľností, sa v blízkej minulosti skutočne vzdal nie zanedbateľného nehnuteľného majetku, ktorý nadobudol kúpnu zmluvou od štátu - SR a bezprostredne po jeho nadobudnutí (do dvoch mesiacoch) podnikol kroky na ich prevod osobe v ňom zúčastnenej (prokuristovi).

Tu je potom potrebné prisvedčiť argumentácii súdu prvého stupňa len v tom, že pri nariaďovaní predbežného opatrenia je potrebné zachovávať zásadu, že k obmedzeniu účastníka, proti ktorému predbežné opatrenie smeruje, by malo dôjsť len v nevyhnutnej miere, čo súvisí tiež s proporcialitou medzi právom uplatneným návrhom a obmedzením druhej strany. V danej veci je však podľa odvolacieho súdu nevyhnutné prihliadnuť práve k tomu, že podľa dosiaľ osvedčeného odporcu iný hodnotnejší majetok ako predmetnú nehnuteľnosť nemá, i keď návrhom na začatie konania sa uplatňuje pohľadávka na zaplatenie voči odporcovi vo výške 5 138,91 Eur s príslušenstvom. Keďže teda odporca podľa osvedčeného iný majetok, z ktorého by bolo možné uspokojiť pohľadávku navrhovateľa nevlastní, je možné v danom prípade považovať obmedzenie odporcu nakladať s danou nehnuteľnosťou za obmedzenie jeho vlastníckeho práva iba v nevyhnutnej miere, keďže iné obmedzenie ani v užšom rozsahu, ktorým by bolo možné dosiahnuť sledovaný cieľ zamedziť zmareniu príp. budúceho výkonu rozhodnutia, za daných okolností neprichádza do úvahy.

Žiada sa pripomenúť, že nariadeným predbežným opatrením došlo k obmedzeniu vlastníckeho práva odporcu iba vo vzťahu k nakladaniu s predmetnou nehnuteľnosťou, teda k zákazu s nehnuteľnosťou nakladať (scudzíť, dať do nájmu, zaťažiť vecným bremenom, záložným právom a vložiť ju ako vklad do obchodnej spoločnosti alebo inej právnickej osoby), pričom k obmedzeniu ďalších vlastníckych oprávnení - nehnuteľnosť držať, užívať a požívať jej plody a úžitky - nedochádza. Nariadeným predbežným opatrením sa zároveň nevytvorí žiaden nenapraviteľný stav v právnych vzťahoch účastníkov a v dôsledku neho nevznikne ani neprimeraná ujma na strane odporcu.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, s použitím ust. § 220 O.s.p. zmenil tak, že návrhu navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel a odporcovi ako aktuálnemu v katastri nehnuteľností vedenému vlastníkovi predmetnej nehnuteľnosti, s poukazom na znenie ust. § 76 ods. 1 písm. e) O.s.p., nariadil nenakladať s touto nehnuteľnosťou v rozsahu uvedenom vo výroku.

Uvedenie trvania predbežného opatrenia do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, odvolací súd s poukazom na ust. § 77 ods. 1 O.s.p., v ktorom je zákonom upravený zánik predbežného opatrenia, považoval za nadbytočné.

O trovách tohto odvolacieho konania bude v zmysle § 145 O.s.p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. rozhodnuté pri rozhodovaní pri náhrade trov základného konania.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.